

Adam Durak

"Famiglia salesiana in preghiera. Testi per la celebrazione dell'Eucaristia e della Liturgia delle Ore", Roma 1995 : [recenzja]

Seminare. Poszukiwania naukowe 14, 297-298

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Famiglia salesiana in preghiera. Testi per la celebrazione dell'Eucaristia e della Liturgia delle Ore, Roma 1995, ss. 654.

Przełożony Generalny, Towarzystwa św. Franciszka Salezego – Salezjanów, ks. Egidio Viganò, pod datą uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, 16 kwietnia 1995 r., przedstawił całej wielkiej Rodzinie Salezjańskiej nowe teksty Liturgii Godzin (w j. włoskim), zatwierdzone przez Kongregację Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Ukazały się one pod nazwą: *Famiglia salesiana in preghiera (Rodzina salezjańska na modlitwie)*, pięć lat po wydaniu Mszału dla Rodziny salezjańskiej: *Messale proprio della famiglia salesiana* (Roma 1990).

Zadanie nowo wydanych tekstów eucharystycznych i biblijnych jest dobrze określone. Mają one służyć w celebracjach własnych Rodzinie salezjańskiej, a zwłaszcza salezjanom, salezjankom i Wolontariuszkom Księdza Bosko.

Rodzina salezjańska na modlitwie swoim formatem przypomina tom brewiarza. Oprawiona w miękką plastikową okładkę i zaopatrzona w kilka zakładek ułatwiających zaznaczanie tekstów, wychodzi na przeciw praktyczności przy modlitwie. Tom otwiera wspomniane Słowo prezentacji Przełożonego salezjanów, a po nim Słowo okolicznościowe Konferencji Salezjańskich Inspektorii Włoch. Dalej, znajdujemy „Wprowadzenie”, autorstwa ks. Manlio Sodi SDB, który czuwał nad realizacją tego wydania, oraz Kalendarz liturgiczny salezjańskich uroczystości, świąt i wspomnień. Nie specyfikując bliżej, wymieniamy tu nazwy tychże, gdyż ukazują one ile formularzy Mszy w proprium i ile tekstów Oficjum istnieje: bł. Laura Vicunia (22 I); św. Franciszek Salezy (24 I); św. Jan Bosko (31 I); Wspomnienie wszystkich zmarłych salezjanów (1 II); bł. Alojzy Orione (12 III); św. Dominik Savio (6 V); św. Maria Dominika Mazzarello (13 V); św. Leonard Murialdo (18 V); NMP Wspomożycielka Wiernych (24 V); św. Józef Cafasso (23 VI); bł. Alojzy Guanella (24 X); bł. Michał Rua (29 X); bł. Alojzy Versiglia i Kalixt Caravario (13 XI); bł. Magdalena Morano (15 XI); i bł. Filip Rinaldi (5 XII). Niniejszy tom, zawiera zarówno teksty „Mszy własnych” wcześniej zatwierdzone jak i „Liturgii Godzin”.

Księgę podzielono na cztery części. W pierwszej z nich odnajdujemy formularze mszalne razem z tekstami biblijnymi i Modlitwami wiernych, poprzedzone notą liturgiczną o błogosławionym lub świętym, albo tylko samą notą liturgiczną, przypominającą np. Rocznicę dedykacji własnego kościoła (25 X). Nota liturgiczna w tym opracowaniu nie ogranicza się tylko do biografii o błogosławionym czy świętym, ale ukazuje także zasadnicze treści tekstów eucharystycznych i lektur, przeżywane w danej celebracji.

W drugiej części Księgi znajdujemy „Psalterz z pierwszego tygodnia”. Został on tu zamieszczony celowo, dla ułatwienia modlitwy tak, by również w ciągu dnia nie trzeba było sięgać do innych tekstów.

Trzecią część, wypełniają te wszystkie elementy, które są potrzebne do celebracji „Liturgii Godzin”, z uwzględnieniem np. tekstów wspólnych o Matce Bożej do formularza o Wspomożycielce Wiernych, czy „z męczenników” do tego o bł. A. Versiglia i K. Caravario, itd.

W części czwartej zamieszczono różne hymny i śpiewy, także te charakterystyczne dla modlitwy salezjańskiej.

Wydana księga modlitwy dla Rodziny salezjańskiej wpisuje się dobrze w „lex orandi” i „lex credendi” Kościoła. Wszyscy bowiem salezjańscy uczestnicy liturgii i nie tylko, czując

sens przynależności do wielkiej Rodziny Księdza Bosko, odnajdują się na modlitwie jako Lud Boży. Dzięki zaproponowanym tu tekstom, nie tracą w życiu specyficznej wizji powołania i postania dla zbawienia młodzieży. Można powiedzieć, że modląc się, uczą się w Duchu Świętym, odkrywać charyzmatyczne treści pokarmu duchowego dla siebie, a przede wszystkim po to, by karmić nim ludzi młodych.

Polska Rodzina Salezjańska, świętująca w tym roku wielki Jubileusz, powinna być zaniepokojona, że ani *Salezjański Mszał* ani *Oficjum* nie doczekały się jeszcze wydania w języku polskim. Stoimy przed skarbem duchowym Kościoła i Zgromadzenia, z którego nie możemy czerpać „całymi garściami”.

Trzeba dla ubogacenia duchowego całej Rodziny Salezjańskiej w Polsce, jak najszybciej te salezjańskie księgi liturgiczne przetłumaczyć i przygotować do druku. Międzyinspektorialny Ośrodek Duchowości Salezjańskiej z siedzibą w Łądzie, przy współpracy Konferencji Salezjańskich Inspektorii Polskich, powinien znaleźć kompetentnych ludzi i środki, dla wykonania tego dzieła. Z pewnością zadanie to przekracza możliwości dyspozycyjne tych salezjańskich liturgistów w Polsce, którzy już obciążeni są innymi zadaniami.

ks. Adam Durak SDB

Antonio Mistrorigo, *Guida alfabetica alla liturgia. Enciclopedia di base per la partecipazione attiva, la preghiera e la vita*, Edizioni Piemme, Casale Monferrato 1997, ss. 528.

W połowie 1997 r., w znanym wydawnictwie włoskim Piemme, ukazała się książka bpa Antoniego Mistrorigo, pt. *Przewodnik alfabetyczny po liturgii. Podstawowa encyklopedia dla czynnego uczestnictwa, modlitwy i życia*. Autor niniejszej pozycji, emerytowany biskup Treviso, opublikował wiele dzieł liturgicznych. Wśród licznych publikacji, najbardziej znanym we Włoszech i poza ich granicami jest *Słownik liturgiczno-pastoralny (Dizionario liturgico-pastorale)*, wyd. przez Edizioni Messaggero w 1977 r.

Jak zaznacza sam bp A. Mistrorigo w prezentacji swojej książki, powstała ona z inspiracji papieża Jana Pawła II. Ojciec Święty bowiem, mając na uwadze perspektywę „Trzeciego Tysiąclecia” często zachęca wszystkich wiernych, by czynnie włączali się w celebrację zbliżającego się wielkiego Jubileuszu. Autor *Przewodnika* podaje, że powinno się to przede wszystkim wyrazić, najpierw przez nasze nowe zainteresowanie się Biblią. Słowo Boże, może przecież najskuteczniej ożywić naszą wiarę. Po drugie, mamy włączyć się w celebrację Jubileuszu 2000-lecia, przez powrót do Liturgii, z której jako „culmen et fons” czerpiemy łaski do nowego życia. Bp Mistrorigo poprzez swoją pozycję staje się kontynuatorem idei podjętej już przez innych. Wcześniej bowiem ukazał się już we Włoszech *Przewodnik po Biblii (Guida alfabetica alla Bibbia)*, który w krótkim czasie doczekał się już piątego wydania.

Obszerny *Przewodnik po liturgii*, zamieszczony na przeszło 520 stronicach, zawiera około 400 liturgiczno-teologicznych haseł. Są one niewątpliwie świadectwem wielkiego, liturgicznego dziedzictwa Kościoła. Całość zasadniczego *Przewodnika* poprzedza „Prezentacja” Autora oraz „Wykaz skrótów”. Choć Autor sam wyraźnie tego tak nie nazywa, po wszystkich hasłach, zamieścił swego rodzaju potrójny dodatek. Wydaje się on nie mniej cenny i przydatny. Obejmuje on najpierw „Dokumenty soborowe i posoborowe odnoszące się do liturgii”, począwszy od 1964 aż do 1995 r. włącznie. Dalej, Autor zamieszcza „Bibliografię” podzieloną na poszczególne sektory i tematy (np. sakramenty; niedziela...). Wreszcie na koniec: „Alfabetyczny spis haseł”.

Hasła zostały opracowane bardzo starannie i językiem komunikatywnym, dostosowanym dla możliwie najszerszych kręgów czytelników. Bp A. Mistrorigo zawsze najpierw sięga do źródeł